MAESTRU, PEDAGOG, PRIETEN...

Sînt nenumărate și în bună parte cunoscute exemplele de tineri care au atins culmea consacrării sportive și, totodată, s-au afirmat plenar pe tărîm profesional. În majoritatea cazurilor, fiecare dintre ei — în momentele fericite ale realizării performanțelor sau, după ani, în clipele de confesiune — nu uită să facă părtaș la izbîndă pe cel care i-a întrezărit viitorul de mare campion călăuzindu-i primii pași în sport, pe cel care i-a desăvîrșit pregătirea și l-a ajutat să transforme aspirațiile în realitate, pe omul care i-a fost cel mai aproape în clipele de biruință sau de cumpănă, împărtășindu-i deopotrivă bucuriile și amărăciunile. Față de el, de ANTRENORUL SĂU, simte nevoia să-și exprime respectul, gratitudinea și recunoștința.

Într-adevăr, unui sportiv care năzuiește să devină un nume, cine-i poate fi mai aproape sufletește decît antrenorul său? Cine-l poate sfătui părintește și-l sprijină în clipele de îndoială, cine-l încurajează mai sincer pe drumul succesului decît maestrul său?

Dacă am trece în revistă toți factorii educativi care influențează evoluția unui tînăr sportiv, am deduce fără doar și poate că antrenorul trebuie să contribuie în cel mai înalt grad la formarea tînărului.

Prin felul în care știe să-și onoreze înalta atribuție socială de educator și pedagog, prin modul în care reușește să se impună el însuși ca model de conduită, de seriozitate și disciplină, de muncă conștiincioasă și de fermitate, de intransigență consecventă față de orice încălcare a normelor de comportare, **antrenorul este acela care poate influența decisiv viitorul elevului său, îi poate hotărî destinul sportiv și social.** Numărul unor astfel de dascăli este mare. Mulți dintre ei se mîndresc pe drept cuvînt cu foștii elevi care, după abandonarea scenei sportive, s-au afirmat în cele mai diverse sectoare ale activității sociale.

Firește, nu putem spune că toți antrenorii noștri dețin meșteșugul delicat al armonizării laturilor instructivă și educativă. Unii dintre ei se consideră simpli îndrumători tehnici, între limitele orare prevăzute în programul antrenamentelor.

Aceștia consideră că numai pregătirea pur sportivă, făcută cu competență, fie și la nivelul cerințelor de ultimă oră, este suficientă pentru obținerea rezultatelor. Și se înșeală. Pentru că mai devreme sau mai tîrziu, efectul neglijării muncii educative în cadrul pregătirii, lipsa unei legături permanente între antrenor și mediile în care tînărul își desfășoară activitatea extrasportivă se manifestă adesea violent, avînd drept consecință fie retrogradarea sa pe scara valorilor, fie chiar eliminarea definitivă din sport. Ca să nu mai vorbim de apariția altor fenomene negative.

Iată, deci, la ce trebuie să mediteze fiecare antrenor, investit cu misiunea formării unui campion, dar și a unui cetățean educat în spiritul normelor scrise și nescrise care guvernează viața noastră socială. Antrenorul trebuie să-i fie sportivului său deopotrivă maestru, pedagog, prieten și un al doilea părinte...

ANTRENORUL ȘI DATORIA SA CIVICĂ DE EDUCATOR

„Odată cu pregătirea tehnică de specialitate trebuie intensificată munca de educare politică a sportivilor, pentru formarea unui tineret cu însușiri fizice superioare și, în același timp, cu o ținută demnă și responsabilă în societate, cu un înalt nivel cetățenesc, participant activ, conștient la lupta și eforturile întregului popor pentru construirea socialismului și comunismului în România".

(Din **Mesajul** adresat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** Conferinței pe țară a mișcării sportive)

Lumea sportivă alcătuiește, fără îndoială, un microsistem social în care structura sa, aproape exclusiv juvenilă, reclamă desfășurarea unui amplu și intens proces educațional, întronarea unui climat care să contribuie la dezvoltarea armonioasă a tinerei generații.

Este unanim acceptată astăzi opinia că mediul sportiv poate reprezenta un cadru cu multiple influențe binefăcătoare asupra trupului și spiritului, cooperînd eficient cu alți factori educativi în conturarea unor caractere stabile, în formarea și consolidarea unor însușiri alese, a personalității, în clădirea omului nou, util societății, capabil — fizic, intelectual și moral — de eforturi pe măsura cerințelor progresului social necontenit.

Sesizînd cu clarviziune și exactitate rolul educativ-formativ pe care sportul îl poate îndeplini în rîndul unei mari părți a tineretului, conducerea partidului și statului a subliniat, ori de cîte ori s-a ivit prilejul unei analize a acestui domeniu, necesitatea acordării unei atenții particulare aspectelor educative. „Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport, federațiile, cluburile și ceilalți factori cu responsabilități în domeniul sportului vor întreprinde măsuri care să asigure în rîndurile sportivilor o disciplină fermă și o ordine exemplară, ca o condiție de bază pentru dezvoltarea ascendentă a întregii mișcări sportive. În toate unitățile sportive se va întrona un climat sănătos, combativ față de orice manifestare care contravine eticii socialiste, normelor de conduită cetățenească și ale vieții sportive", *se spune într-un important pasaj al Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R., din februarie-martie 1973, cu privire la dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului.*

Într-unul din articolele cuprinse în „Codul principiilor și normelor muncii și vieții comuniștilor, ale eticii și echității socialiste", *adoptat de Congresul al XI-lea, este clar precizată* „...îndatorirea primordială de a asigura pregătirea tineretului pentru muncă și viață"..., *îndatorirea care revine tuturor comuniștilor — părinți, cadre didactice, activiști ai organizațiilor de masă și obștești, între care sînt incluși, firește — și nu în ultimul rînd — cei din unitățile sportive.*

Un asemenea activist, a cărui muncă de instruire și educație este în cea mai mare măsură eficientă și, poate, decisivă în formarea tînărului sportiv, este ANTRENORUL...

LA ECHIPA DE RUGBY GRIVIȚA ROȘIE

ROADELE MUNCII EDUCATIVE SÎNT VIZIBILE

„Printre preocupările de prim ordin ale activității noastre am înscris pe agenda de lucru și pe aceea de a forma pe cei care păsesc pe porțile terenului din Parcul copilului nu numai ca buni cunoscători ai rugbyului, ci și ca oameni desăvîrșiți pe plan profesional și cetățenesc. Avem convingerea că numai un sportiv cu o înaltă conștiință a responsabilității sale va căuta cu consecvență și conștiinciozitate să se pregătească la un nivel superior, să facă dovada capacităților sale în sport și la locul de muncă".

Am reprodus cu fidelitate cuvintele maestrului emerit al sportului **Radu Demian,** unul dintre antrenorii formației divizionare A, **Grivița Roșie,** afirmație făcută în momentul cînd echipa grivițeană apărea în campionat într-o „haină nouă".

Avînd deci ca punct de plecare cuvintele de atunci ale antrenorului Radu Demian, am căutat să vedem după aproape doi ani în ce măsură elementele enunțate teoretic și-au găsit o materializare practică.

Echipa a suferit modificări de structură, care au necesitat și importante intervenții de ordin educativ, în paralel cu cele de strictă specialitate. **Se impunea, în primul rînd, formarea unui** COLECTIV, dintr-un lot eterogen, cu care să se obțină după o perioadă de pregătire, performanțe de valoare. Juniori din pepiniera proprie **(Vlad Vasile, Cercel, Gîrjabu, Atanasiu),** rugbyști transferați de la alte cluburi. **(Scarlat, Ghiță, Măcăneață, Petre Barbu),** la rîndul lor cu obișnuințe proprii locului de proveniență, o parte din componenții mai vechi ai XV-lui grivițean au alcătuit materialul uman avut la dispoziție de antrenori. Cuplul de antrenori, **Viorel Moraru — Radu Demian,** a căutat **să realizeze un climat favorabil de muncă,** de un real ajutor fiind, în acest caz, jucătorii cu mai multă experiență **(Tibuleac, Al. Pop, Dinu).** Acesta a fost doar un prim pas. Al doilea a fost realizat atunci cînd **toți au fost încadrați în activitatea de producție, fiecare cîștigînd prin aceasta o dublă responsabilitate față de colectiv: ca lucrător și ca sportiv.** În acest caz, tovarășii de muncă au avut o influență deseori hotărîtoare asupra evoluțiilor ulterioare deoarece, potrivit tradiției, a doua zi după meci este analizată comportarea sportivilor, modul cum au înțeles să apere culorile formației, prestigiul sportiv al uzinei.

O altă latură a procesului educativ a vizat **ridicarea pregătirii profesionale în paralel cu cea a instruirii sportive.** Astfel, **Măcăneață** și **Barbu** pot fi întîlniți la cursurile de subingineri, **Simion** și **Damaschin** pe băncile facultății, iar **Scarlat, Vlad Vasile, Ghiță, Săndoi,** la cursurile serale ale liceului. Aceste preocupări au avut urmări favorabile și în înțelegerea rolului și obligațiilor ce le revin în societate, față de colegii de muncă, față de spectatori.

Fără a ne propune acum să dezbatem toată gama procedeelor educative utilizate, se impune, din cele arătate, concluzia **că s-a realizat o unitate de ansamblu pe toate planurile,** cel mai bine reflectată de gradul ridicat de sportivitate, comparativ cu anii precedenți: NICI UN JUCĂTOR NU A FOST SUSPENDAT ÎN ACTUALUL CAMPIONAT!

DARE DE SEAMĂ PE... PELICULĂ

Nu de mult, în municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej a avut loc o analiză sub toate aspectele a activității sportive locale, la inițiativa primului secretar al Comitetului municipal al P.C.R., **Valerian Ghineț.**

O analiză ca toate analizele și totuși neobișnuită. „Darea de seamă" n-a mai fost realizată de activiștii sportivi pe cîteva pagini, ci de reprezentanții cineclubului, pe mai mulți metri de peliculă. Prefațată de o scurtă expunere de motive a președintelui C.M.E.F.S., **Constantin Toma,** originala dare de seamă prezentată participanților: sportivi, instructori, antrenori, profesori de educație fizică, activiști din cluburi și asociații, cetățeni — s-a bucurat de un succes cu totul și cu totul ieșit din comun. Redînd aspecte autentice din procesul de pregătire, din înălțarea prin muncă patriotică a unor frumoase baze sportive, din modul în care acestea sînt utilizate și întreținute, precum și din activitatea în producție a sportivilor, filmul are un accentuat caracter educativ. Paralel cu prezentarea unor fapte pozitive, realizatorii surprind pe viu și o serie de aspecte negative privitoare la felul în care înțeleg unii activiști să organizeze competițiile sportive de masă, la desfășurarea unor antrenamente și la participarea sportivilor în procesul de pregătire și în producție, la viața nesportivă pe care o duc unii dintre ei etc. Secvențele cu pricina, împotriva cărora argumentele contrare sînt de prisos, au constituit o lecție aspră pentru mulți dintre antrenorii prezenți la expunerea „dării de seamă". Să sperăm că i-au înțeles sensurile și că le va folosi în viitor. Oricum, felicitări cineamatorilor pentru această convingătoare dare de seamă care a necesitat imediat un... plan de măsuri.

ALTCEVA DECÎT O STRĂLUCIRE PASAGERĂ!

Nu este deloc ușor pentru un antrenor să-l conducă — prin metode adecvate diverselor împrejurări — pe sportivul ajuns la maturitate pe drumul cel bun, să-l ferească de eventualele ispite și devieri. Cu atît mai complicată și mai delicată apare misiunea antrenorului care se ocupă de cei mai tineri sportivi, de juniori. La acest nivel, el trebuie nu numai să pună în valoare calitățile fizice ale copiilor care abordează sportul de performanță, ci să cultive totodată — pe terenul fertil al acestei vîrste — trăsăturile morale cele mai alese.

„Munca educativă este mai delicată — ne spunea prof. **Jean SĂVULESCU,** unul dintre creatorii cei mai prolifici de jucători de volei și totodată un recunoscut pedagog — **prin aceea că necesită din partea antrenorului un deosebit talent pedagogic. Este mult mai dificilă decît munca de instruire, pentru că nu dispune de mijloace bine determinate, de tratate teoretice precise, așa cum dispune aceasta din urmă. De fapt, este mai ușor să formezi la un copil o deprindere motrice, decît să-i modelezi comportamentul. De aceea, unii antrenori renunță la latura educativă sau îi neglijează unele zone importante. Dar, din îndelungata mea experiență, am învățat că acel antrenor care își asumă un rol de simplu funcționar nu poate crea adevărați campioni și buni cetățeni, ci pur și simplu sportivi cu strălucire pasageră. Pentru a da roadele cele mai bune, antrenorul trebuie să fie un pasionat al profesiei, să iubească sportul și pe copii, cu patimă și exigență, să știe să sancționeze întotdeauna abaterile, pentru a evita impregnarea în personalitatea copilului a unor apucături urîte (care cu greu ar putea fi remediate mai tîrziu), să studieze particularitățile psihice și viața extrasportivă ale fiecăruia pentru a acționa în consecință pe tărîm educativ, să le cultive dragostea pentru sport, pentru muncă, pentru culorile clubului, pentru colectiv, să le educe în mod cu totul deosebit patriotismul. Pe un astfel de teren pregătirea sportivă înflorește cel mai bine".**

CULESE DIN TRIBUNE ȘI... DIN CULISE

● Orice s-ar spune, handbalul nostru deține o poziție de frunte în ierarhia mondială, nu numai pentru că dispune de tehnicieni bine pregătiți și pasionați, ci și pentru că latura instructivă este îmbinată în mod fericit cu cea educativă, pornind de la primele trepte ale performanței și ajungînd la nivelul loturilor naționale. Climatul de exigență, de disciplină fermă și unanim acceptată, de corectitudine și loialitate, de responsabilitate este un puternic suport pentru rezultatele valoroase pe care le obține acest sport. Între numeroasele exemple demne de laudă pe care ni le oferă, am ales pe cel al profesorului bucureștean **Gheorghe Predescu,** de la Liceul 24, antrenor de juniori la Clubul sportiv școlar. Din „atelierul" său au ieșit și ies elemente valoroase, care au pătruns în echipele primei divizii și în loturile de junioare și tineret ale țării: **Rodica Bunea, Maria Luca, Natașa Rublenco, Cristina Weber, Anca Răducu** etc., iar acum prezintă un nou buchet de „speranțe" care bat la porțile consacrării și ale loturilor de junioare.

Rezultatele bune în descoperirea și lansarea de talente își găsesc explicația în atenția pe care prof. **Gh. Predescu** o acordă, în aceeași măsură, pregătirii, educației și învățăturii. El își veghează cu deosebită grijă tinerele jucătoare ținînd o legătură permanentă cu familiile lor, cu școala de la care provin, organizează vizionări de spectacole în colectiv, lecturează împreună cu fetele cele mai importante articole apărute în presă și le discută. În ceea ce privește pregătirea, absența de la antrenamente nu poate fi concepută decît în caz de forță majoră. Cînd o fată lipsește totuși, profesorul merge după efectuarea antrenamentului direct la părinți, ca să afle ce s-a întîmplat.

● **Și totuși... handbalul nu este scutit de unele excepții: antrenorul divizionarei A Independența Sibiu, Gh. Bădeanu, nu și-a putut stăpîni nervii în timpul unui meci de campionat, avînd o ieșire care i-a adus ridicarea dreptului de a conduce echipa pînă la sfîrșitul campionatului. Privată de conducător la meciuri, „Independența" are puține șanse de a supraviețui în prima divizie...**

● Un simpatizant al Petrolului ne spunea că ploieștenii au retrogradat nu pentru că nu l-au mai avut pe **tehnicianul** Ilie Oană, ci pentru că l-au pierdut pe **pedagogul** Oană. S-ar putea să fie adevărat, din moment ce, cu el la timonă, Petrolul a cîștigat de două ori consecutiv titlul de campioană!

● **Fosta aripă petrolistă, Ion Zaharia, antrenor la C.S.U. Galați, a fost suspendat pe timp de 3 luni pentru deficiențele educative arătate de el și echipa sa, iar Florin Halagian (F.C. Argeș) a primit cîteva avertismente pentru vociferări. De unde concluzia că și educatorii trebuie uneori „ajutați" la capitolul educație...**

● **Antrenorul sătmărean de scrimă Alexandru Csipler este la fel de apreciat și ca tehnician, și ca educator. Din școala sa s-au ridicat pe treptele consacrării mulți scrimeri de valoare: Ștefan Haukler, Ecaterina Stahl, Suzana Ardeleanu, Petru Kuki, ca să dăm cîteva exemple. De la maestrul lor, doi dintre foștii elevi — acum și ei antrenori: Ștefan Haukler și Ștefan Toth — au preluat îndeosebi exigența față de pregătire și comportarea ireproșabilă în societate, pe care le pretind de la tinerii sportivi așa cum le pretindea cîndva maestrul de la ei. Fără îndoială, cei doi și-au ales cel mai bun model. Și rezultatele confirmă justețea opțiunii.**

● **A devenit cunoscută deviza luptătorilor: „muncă multă, dublată de disciplină". O redăm pentru a învăța și alții. Poate că, astfel, vor descoperi și cărările „secrete" care duc spre marile performanțe...**

● **Maestra emerită a sportului Doina Ivănescu, fostă componentă a lotului național de volei ani de-a rîndul, a cucerit recent primul său titlu de campioană ca antrenoare. „Am reușit să fac din Dinamo o echipă campioană, după ce mi-am dat seama că trebuie să întăresc activitatea educativă în rîndul echipei. Educîndu-le curajul, simțul răspunderii personale și colective, al atașamentului față de culorile clubului, fetele mele au reușit să se „exprime" la adevărata lor valoare și să refacă spectaculos, în ultima parte a campionatului, un important handicap".**

● **În această ediție a campionatului de fotbal (înainte de etapa de miercuri), Universitatea Craiova deținea autoritar recordul cartonașelor galbene: 35. Ele au fost primite de nu mai puțin de 14 jucători! Pe locul al doilea se află F.C. Argeș și Chimia Rm. Vîlcea cu cîte 27 de cartonașe galbene. În coada acestui clasament se află lidera campionatului, Dinamo.**

Educația în rîndul sportivilor — ca proces cu acțiune obligatorie și permanentă, în care antrenorul (sprijinit, firește, de sectoarele de resort din asociații și cluburi) deține un rol de primă însemnătate — necesită o preocupare mai atentă la toate nivelurile. Fiindcă, după cum rezultă din însemnările de mai sus, ea poate influența în bine sau în rău — în funcție de felul în care este privită — atît performanțele, cît și activitatea profesională și moral-cetățenească a tineretului sportiv. Grija pentru formarea unor oameni adecvați structurii societății noastre reprezintă pentru educatori, mai presus de orice, o datorie de conștiință. CODUL MUNCII ȘI VIEȚII COMUNIȘTILOR subliniază clar, în cel de al zecelea articol al său, această datorie: **„...Fiecare trebuie să dea dovadă de o înaltă conștiință profesională, competență, spirit creator, dăruire și pasiune în muncă; totodată, trebuie să manifeste combativitate și intransigență față de manifestările de indisciplină, superficialitate și lipsă de răspundere în muncă".**

Pagină realizată de **Aurelian BREBEANU** și **Emanuel FĂNTĂNEANU**